

1, 12.

N. STEINGRÍMUR THORLÁKSSON
RITSTJÓRI.

Nóv. 1906.

VETUR.

Nú er hann þá kominn aftur, karlinn hann Vetur, og er í gráu úlpunni sinni og helaður um vitin að vandá. Hann er með engan ólundar-svip, heldur hýr og kátur eins og krakki.

Gáskafenginn getur hann líka verið eins og krakki. Tekst hann þá í loft upp og hristir sig allan. Þá þykir ykkur gaman að gamla mannum, þegar hann hristir af sér í allar áttir fannvítu fjaðrirnar. Og þegar fjaðra-fokið verður svo mikið, að loftið eins og fyllist og ekkert sést nema það hátt og lágt, — þá er ykkur skemt. — Fullorðna fólkíð segir, að úti sé þá skæðadrífa eða lappa-drífa.

Og út hlaupið þið í fangið á gráa karlinum. Og eruð ekki vitund hrædd, þó hann hristi sig. Enda fagnar hann ykkur. Dreifir á ykkur hvítu rósunum sínum. Setur rós við rós um ykkur allsstaðar—í hárið og á hökuna og á kinnarnar—jafnvel á nefið — og kyssir ykkur stóran koss, gamli maðurinn. Og þið breiðið hendurnar fagnandi út á móti öllum gjöfunum hans.

Svo breiðir hann hvíta línið sitt á jörðina fyrir fætur ykkar, eins og stundum er gert fyrir brúðhjón, þegar þau eru að fara í kirkju og mikið er haft við. Hann vill, að það sé hreint þar sem þið gangið. Ekki neitt ljótt á að vera á vegi ykkar. Hann breiðir yfir það. Hann vill, að hið fagra að eins setji merki sín í sálir ykkar; því þær eiga að vera hreinar og elska að eins

alt hið hreina, alt það, sem er eins hreint og drifhvíta línið hans Vetrar, er hann breiðir það fyrst á jörðina.

En svo vill hann líka að sé mjúkt undir fæti, þegar þið hoppíð og leikið ykkur. Líka á að vera mjúkt undir ykkur, þegar þið veltið ykkur eða steypið ykkur kollhnís, eins og stundum kemur fyrir að þið gerið, þegar ærslin eru í ykkur og þið þurfið að velta þeim úr ykkur.

En svo býður hann ykkur líka að renna ykkur eða aka á sieða á hvítu ábreiðunni sinni. Það er ekki ónýtt. Enda lyftist á ykkur brúnin, þegar hann kallar til ykkar og býður ykkur út í dansinn þann með sér. Og gaman er þá að horfa á ykkur, þegar þið þeytist á stað í veðrinu leikandi um vangana og með fönnina fjúkandi um ykkur.

Þá eru pollarnir og lækirnir og díkin og tjarnirnar og árnar. Yfir þetta alt leggur Vetur glæru, hálu brýrnar sínar. Þar haslar*) hann ykkur leikvöll. Hann veit, að þið eruð mikil á ferðinni og þurfið að hafa nægilega rúmt um ykkur. Enda fást þið til þess að fara út á leikvöllinn. Það þarf ekki að dextra ykkur. En munð eitt: að lofa brúnum að verða nógu sterkar áður en þið farið út á þær. Þær geta svikið ykkur, ef herra Frost, sem er brúa-meistari hjá Vetri, fær ekki nægan tíma til þess að gera smíðið sitt traust. Þið megið því ekki vera of bráðlát. Það kemur sér stundum illa. Margt barnið hefur orðið að súpa af því.

Stundum glettist Vetur til við ykkur. Tekur þá í nefið á ykkur og klípur í eyrun. Getur þá verið, að þið skælið ykkur. Viljið ekki hafa neitt með þau atlot hans. En hann er að herða ykkur. Hann vill ekki, að neitt ykkar verði væskill. Þið vitið, hvað væskill er. Ef ekki, þá spyrjið hann pabba ykkar. — Vetri þykir vænt um herslu-hnokka, sem fara ekki að væla, þó ögn sé komið við þá, eða þó þeir lendi í snjókast og snjóköglar lendi framan í þá. Þeir kæra sig ekki um það, herslu-hnokkarnir. Og Vetur gamli skelli-hlær, þegar þeir kinka kolli framan í hann og halda áfram snjókastinu, eins og ekkert hefði í skorist.

Nú, það kemur fyrir, að Vetur grettir sig og lætur illa og rekur ykkur inn. Og þá er ekki við lambið að leika sér. Það er best að hlýða honum þá undir eins og forða sér. Hann vill láta hlýða sér. Honum er ekkert um ódæl og óhlýðin börn, sem eingöngu vilja fara sínu fram. Þau hafa ilt af því að vera ódæl. Þau, sem hlýða, finna, að það er best—það er best að fara inn, þegar Vetur skipar.

*) Býr til.

Hann vill líka láta ykkur finna til þess, að þið hafið annað að gera en að leika ykkur úti. Þið hafið verk að vinna inni. Þið eigið að *læra*. Þið þurfið þess, ef þið eigið að verða duglegir karlmenn og duglegar konur. Þið eigið að ganga í skóla og læra lexíurnar ykkar. *Læra þar vel*. Ekki vera löt við að læra. Leggja hart á ykkur með að læra og hugsa um það, sem þið lærið, svo það verði að holdi og blóði og merg í ykkur. Annars hafið þið ekkert gagn af því, sem þið lærið. Fyrir það, sem þið lærið, þurfið þið að verða meiri menn og betri. Vetur hjálpar náttúrunni til þess að safna kröftum. Hann á líka að hjálpa ykkur til þess að safna kröftum, svo þið verðið meiri og betri. *Guð vill það* — hann, sem gefur vetur, sumar, vor og haust.

—o—

NÚLLIN OG TALAN EINN.

(Þýtt.)

Ungur maður, sem fyrir skömmu hafði trúlofast, vildi sjálfur flytja öldrudum vini sínum gleðitíðindin. Vinur hans þessi var kennari og alvarlega kristinn maður. Líka var hann maður fámálugur. „Ungi vinur minn!“—segir hann, þegar hann heyrir tíðindin—, „mér þykir mjög vænt um þessa frétt, því eg vona, að unnusta þín hafi þá kosti til að bera, sem geri sambúð ykkar farsæla.“

„Enginn minsti vafi á því! Hún er af bestu ættum“—svaraði ungi maðurinn með ákefð.

Gamli kennarinn stendur þegjandi á fætur, fer að töflu, sem hékk á veggnum í lestrarstofunni hans, tekur kítarmola og skrifar *eitt núll* á töfluna þarna fyrir augunum á nýtrúlofaða Manninum, sem verður forviða.

„Hún er rík“—flýtir hann sér að segja.

Kennarinn bætir þegjandi við *öðru núlli*.

„Hún er fríð!“—„Eftir því ooo.“

„Hún er ein erfingi að miklum auð!“ — „Eftir því oooo.“

„Hún er greind!“ — „Eftir því ooooo.“

„Viðmót hennar er töfrandi!“ — „Eftir því oooooo.“

„Æ! eg gleymdi að segja þér, að hún er góð og guðhrædd stúlka.“

„Því sagðirðu mér það ekki undir eins?“—segir nú gamli maðurinn, og kemur annar svipur á hann. Hress í huga skrifar hann nú töluna I fallega fyrir framan núllin sex—1000000—um leið og hann segir: „Án guðhræðslu hefðu allir kostirnir, sem þú taldir upp, ekki getað orðið þér til sannrar gæfu. En

í sambandi við sannkristið hjarta geta þeir orðið mjög mikils virði.“

AÐ UPPBYGGJAST.

Margt fólk er því miður kristið fyrir siðasakir. Kristindómurinn þess er þá ekkert annað en vana-kristindómur. Það fer til kirkju á helgum dögum, hlýðir á ræðu prestsins og þykir hún ef til vill góð, talar þá um hana og dáist að henni, en svo er alt talið. Gamla lífernið er við það sama. Engin lífernisbetrun er sjáanleg. Ræðan fékk ekki að hafa nein þau áhrif. Er það nú að uppbyggjast? — Saga ein er til, sem er góð þessu til skýringar.

Guðspjónustan var úti. Þá kom kona ein til prestsins og var mjög hrifin. Hún segir við hann: „Prestur minn! Eg uppbygðist ágætlega af ræðunni í dag.“ — Presturinn var maður með kristilega reynslu og lét ekki aðláun konunnar fá neitt á sig. Hann svarar henni því stutt og hvíttilega: „Í vikunni mun það nú sýna sig, góðin mín.“

Að uppbyggjast er að láta guðs orð hafa áhrif á sig til betrunar, en ekki að eins lítið augnablik að láta sér þykja vænt um það. Það er að leggja nafn guðs við hégóma, að lesa það að eins eða hlusta á það og dást að því, en láta það ekki verða sér til betrunar.

„Þú skalt ekki leggja nafn guðs þíns við hégóma“ — segir drottinn.

AÐ EINS LÝSA.

Það er miklu miklu betra að lifa góðu lífi, en að tala um það. Okkur er sagt að láta ljósið okkar lýsa. Og ef það lýsir, há þurfum við ekki að segja neinum frá því, að það geri það. Ljósið ber sér sjálft vitni. Vitar hringja ekki klukkum né skjóta stórskotum, til þess að fólk veiti því eftirtekt, að þeir lýsi. — Þeir að eins lýsa.

Úr „The Lutheran.“

HÓGVÆRÐ KRISTS.

(Þýtt.)

„Eg áminni yður með hógværd Krists“ — segir Páll postuli. Guð þolinmæðinnar einn getur gert okkur þolinmóð, blíðlynd

og umburðarlynd hvert við annað. Kristinn maður ókurteis líkist miliónera, sem enga peninga hefur á sér; því gott viðmót og góð umgengni er eins og nokkurskonar smápeningar kristins kærleika. Ef hjarta drengs á kærleika Krists, þá verða foreldrar hans varir við það, og bræður hans og systur hans og hesturinn hans og hundurinn hans og kötturinn hans—hver lifandi skepna, sem kemur nálægt honum.

Í safnaðar-skóla einum var drengja-hópur yfirheyrður úr biblíunni.

„Hvað getið þið sagt mér um Móses?“—spurði umsjónarmaðurinn.

„Hann var göfugmenni“—kallaði upp fölleitur drengur, greindarlegur á svipinn, sem leit út fyrir að vera eitthvað um 11 ára.

„Göfugmenni!“—endurtók umsjónarmaðurinn, og var eins og honum brygði ögn við. „Hvað áttu við?“

Drengur svarar óðar: „Herra minn! Þegar dætur Jetró's fóru út að brunnum, til þess að sækja vatn, þá ráku hirðarnir þær frá brunnum. En Móses hjálpaði dætrum Jetró's og sagði við hirðana: „Gerið þið svo vel, herrar mínir! að lofa konunum að komast að fyrst.“

Þannig geta börn lært í biblíunni ýmislegt um fallega framkomu í smá-atridum ekki síður en um það, hvernig þau eigi að hegða sér í því, sem meira er í varið.

BARA EINS OG EG VII.

(Lausl. þýtt.)

Stúlka sagði fyrir skömmu svo eg heyrði: „Eg ætla mér ekki frammar að taka sönglexiur hjá Miss H. Hún er mikils til of heimtufrek. Hún heimtar einlægt, að eg haldi höndanum bara si-sona eins og hún vill. Og hún lætur mig hafa upp aftur og aftur sama kaflann og sama stykkið, þangað til eg hef það rétt eins og hún segir. Þetta er alveg óþolandi. Eg ætla mér að taka lexíur hjá Miss Brown. Það er betra að eiga við hana. Hún lofar hverjum að gera eins og honum líkar, og er ekki að ónotast við hann, þó hann hafi ekki lært lexíuna sína.“

Haldið þið, að þessi stúlka verði nokkurn tíma mikil söngkona—eða læri yfir höfuð nokkuð í sönglist?

Kunningjakona mín ein sagði við mig hérna um daginn: „Eg vil ekki læra hjá Miss Hart. Hún er einlægt að setja út á fyrir mér. Eg stenst það ekki. Eg er alteins skynsöm og hún.“

Getið þið búist við því, að sú kona verði nokkurn tíma nokkur námskona?

Eg þekkti greindan dreng, sem hætti skólanámi sínu um miðjan skólatímamann síðastliðinn vetur. Og þegar eg spurði hann, því hann hefði gert það, þá svaraði hann mér: „O, lexíurnar voru farnar að verða of erviðar. Og eg sá ekki neitt gagn í því að vera að leggja alt það erviði á mig fyrir ekki neitt.“

Eigið þið von á, að þessi drengur verði nokkurn tíma mikill lögmaður eða læknir eða kennari eða prestur eða verkfræðingur eða mikill í nokkru, sem gott er?

Eg heyrði líka annan dreng segja, sem hafði verið fenginn til þess að sópa skólann: „Ekkí dettur mér í hug að fara að sópa óþverrann af pallinum fyrir framan skólann. Mér er ekki borgað fyrir að sópa annað en skóla-herbergið.“

Ímyndið þið ykkur, að hann komist nokkurn tíma í mikilvæga stöðu í lífinu?

Auðvitað ekki! Þið eigið ekki von á neinu slíku. Og þið búist alls ekki við því, að nokkurra þessara, seín minst var á, verði nokkurn tíma getið að nokkru, sem nokkuð er varið í. Lofið mér þá að segja við ykkur dálítið, drengir mínir og stúlkur, sem þið að visu hafið heyrt oft áður, en hafið gott af að oft sé brýnt fyrir ykkur.

Það er þá þetta:

Það verður aldrei neitt úr þeim, sem ekki vill láta kenna sér og ekki vill láta finna að við sig, og ekki vill þurfa að leggja neitt á sig og ekki vill vera vandlátur við sjálfan sig. Kennari, sem vandlátastur er við ykkur, er bestí vinur ykkar. Látið ykkur þykja vænt um þann, sem lætur ykkur hafa upp aftur og aftur það sama, þangað til þið kunnið það rétt og gerið það rétt. Og verið honum þakklát fyrir það.

Má vera, að þið hafið heyrt og munið söguna, sem nú kemur.

SAGAN UM AGASSIZ) OG FISKINN.*

Þegar Agassiz var drengur, fékk kennarinn hans honum einu sinni fisk og sagði honum að rannsaka hann. Eftir einn

*) Louis Agassiz, sveissneskur náttúrufræðingur mjög merkr. Kom til Bandaríkjanna 1846, þá tæplega 40 ára, en þegar orðinn frægur maður. Var upp frá því háskólakennari við tvo merkustu háskóla Bandaríkjanna, Harvard og Cornell. Hann dó 1873.

eða tvo klukkutíma kom Agassiz litli aftur með fiskinn og sagðist vera búinn. „Hvað hefurðu lært?“ — spurði kennarinn. Agassiz segir það. Skýrir frá því, hvernig uggunum sé raðað niður og hreistrinu og öðru þesskonar, sem hann hafði veitt eftirtekt. Kennarinn skipar honum að fara aftur með fiskinn og rannsaka hann, en gefur honum engar leiðbeiningar. Agassiz gerir það. Og er nú með fiskinn til næsta dags, sker hann upp og rannsakar líffærin. Fer svo með hann til kennarans og segir honum, hvað hann sé búinn að læra. Kennarinn skipar honum enn þá einu sinni að fara með fiskinn og rannsaka hann. Agassiz gerir það. Og nú rannsakar hann beinin, sker jafnvel inn í þau og rannsakar merginn. Þegar hann svo næsta dag kemur með fiskinn aftur til kennarans og segir honum frá því, sem hann nú sé búinn að læra, þá segir kennarinn við hann: „Það er vel gert, drengur minn!“

Agassiz var vísindamaður, sem var ákaflega nákvæmur og reglubundinn í öllum rannsóknum sínum, enda var hann einn hinna mestu og bestu náttúrufræðinga heimsins. Og byrjunin til þess, sem hann varð, var nú einmitt aðallega þetta, sem sagan skýrði frá.

Hver maður, sem komist hefir nokkuð talsvert áfram í heiminum, í hvaða grein sem er, á það aðallega því að þakka, að hann var viljugur að leggja hart á sig og lét sér ekki standa á sama, hvernig hann gerði verkið sitt, en var vandlátur við sjálfan sig. Frægur söngmaður sagði einu sinni við þann, sem þetta ritar: „Veistu það, að þegar eg gekk í söngskólann, þá æfði eg mig oft 8 klukkustundir á dag.“

Hörð vinna? Já, vitanlega er hún hörð; en hver sem hefur snefil af sál í sér, vill heldur leggja á sig og verða maður til þess að vinna almennilega eitthvert verk, heldur en að vera bögbósi alla æfi sína og mega svo við því búast, að sér verði ekki trúað fyrir neinu almennilegu verki.

Ef í ykkur er sá rétti andi námsmannsins, þá eruð þið þakklát fyrir, ef ykkur er sagt til og fundið er að við ykkur. Veit eg það, að það særir ögn, ef fundið er að við menn, og þykir ekki gott í bráðina. En vill sá, sem dálítið vit hefur, samt ekki miklu heldur, að fundið sé að við hann, meðan hann er að læra, heldur en að kunna ekki að gera neitt almennilega og verða klaufi alla sína æfi, af því hann vildi ekki láta finna að við sig?

Dauða og gagnslausa limið á trjánnum á að skera af til þess að þau geti vaxið og borið ávöxt. Þegar komið er með „snið-

ilinn“* (aðfinnslurnar) að ykkur, hrökkvið þá ekki undan og farið ekki að hljóða. Í öllum bænum segið ekki, að þið viljið heldur vera kræklingar alla ykkar æfi og bera væskilslega og vilta ávexti, heldur en að þola sársauka ofur litla stund, af „sníðlinum“.

NÝIR LJÓSGEISLAR.

Bráðum er búist við að út komi *Ljósgeislar II*. Hinir fyrri eru uppseldir. Þeir fengu ágætar viðtökur; enda var engin ástæða til annars en að taka þeim vel. Enn þá minni ástæða verður til þess að taka nýju „Ljósgeislunum“, sem nú eiga að koma, öðru vísi en vel. Enda er eg viss um, að þeim verður fagnað stórkostlega af öllum, bæði ungum og gömlum, þegar þeir sýna sig. Eg tel það stórkostlegt happ fyrir okkur Íslendinga, að eignast önnur eins spjöld og þessi á íslenzku handa börnunum okkar. Við höfum átt svo lítið af því tagi handa þeim, og *aldrei neitt jafn-fallegt*. Þetta er ekkert skrum. Þau munu bera sér sjálf vitni, spjöldin. Það eru litmyndir. Myndin öðrum megin, en lexían hinum megin, eins og á fyrri „Ljósgeislunum“, en aðrar myndir og aðrar lexíur. Verðið er búist við að verði 15c., þegar 5 eintök eru tekin í einu eða fleiri (52 spjöld í hverju eintaki), annars 20c. Pantanir ættu að sendast þegar til ritstjóra „Barnanna“. En borgunin verður að fylgja þeim.

*) Verkfæri, sem lim er höggvið af með.

„Sameiningin“ kemr út mánaðarlega. Hvert númer tvær arkir heilar. Verð einn dollar um árið. Skrifstofa 118 Emily St., Winnipeg, Canada. „Börnin“—barnablaðið nýja—er sérstök deild í „Sam.“, hálf örk. *Address* ritstjóra „Barnanna“: Selkirk, Man. — „Börnin“ koma og út sérstaklega—og eru seld fyrir 35 ct.

Hr. Jón J. Vopni er féhirðir og ráðsmaðr „Sam.“ og „Barnanna“.

Address: Sameiningin, P. O. Box 689, Winnipeg, Man.
Canada.

Hr. Sigrbjörn A. Gíslason í Reykjavík er aðal-umboðsmaðr „Sam.“ á Íslandi.